

VACCIN TEGEN SLINGERZIEKTE ZET IDT OP DE KAART

Begin maart introduceerde het Duitse farmaceutische bedrijf IDT Biologika een innovatief en uniek vaccin tegen oedeem- of slingerziekte bij biggen in België. IDT werkt aan een ambitieus internationaliseringsproject en zette dat eind juni kracht bij door de Europese pers uit te nodigen in zijn Duitse hoofdzetel. – Jan Van Bavel

Ondanks de recente productintroductie is IDT, wat staat voor *Impfstoffwerke* ('vaccinfabriek') Dessau-Tornau, vrijwel onbekend in België. Toch heeft IDT Biologika een lange traditie – het werd opgericht in 1921 – in het ontwikkelen, produceren en vermarkten van vaccins voor het bestrijden van belangrijke zoönosen, zoals hondsdolheid bij vossen en salmonella-infecties bij varkens. Het familiebedrijf ligt in Tornau, een deelgemeente van de stad Dessau-Rosslau, op zo'n 130 km ten zuidwesten van Berlijn; in het voormalige Oost-Duitsland dus. Daar ligt een verklaring voor de onbekendheid van het bedrijf bij ons, want in de communistische DDR was de productie volledig op het Oostblok gericht. Na de Duitse hereniging in 1990 moest het bedrijf zich heroriënteren in een snel veranderende markt.

Zware investeringen

Heel bepalend hierbij was de familie Klocke, die IDT in 1993 kocht en er sinds-

dien ongeveer 300 miljoen euro in pompte. Zo groeide het uit tot een research-gedreven, hoogtechnologisch farmabedrijf, waar zo'n 1250 mensen werken. Daarmee is het de grootste werkgever van de Duitse deelstaat Saksen-Anhalt. IDT bestaat uit 4 business units: Humane Vaccins, Farmaceutica, Kwaliteitscontrole en Dierengezondheid. De jaarlijkse omzet bedraagt 150 miljoen euro, waarvan 45 miljoen euro in de veterinaire business unit wordt gerealiseerd. Elk jaar wordt 10% van de omzet in onderzoek en ontwikkeling geïnvesteerd. In de afgelopen 15 jaar investeerde IDT Biologika fors in het bouwen van state-of-the-art biofarmaceutische faciliteiten. Zo

.....
Het vaccin tegen slingerziekte biedt bescherming gedurende 15 weken.
.....

trok het onlangs in Tornau een volledig nieuwe 'glazen fabriek' op, goed voor een kostenplaatje van 40 miljoen euro. In het gebouw, dat volledig bestaat uit glas en staal en zo de transparantie van het bedrijf moet uitstralen, worden uiterst innovatieve vaccins tegen mensen- en dierenziekten geproduceerd.

Strategie voor de Benelux

Omdat de afdeling Dierengezondheid alleen nog maar substantieel kan groeien buiten Duitsland, startte IDT enkele jaren geleden met een ambitieus internationaliseringsproject. Met zijn intussen uitgebreide productportfolio wil het nu ook de markt betreden in onder meer de Benelux, Spanje, Portugal, Frankrijk en Scandinavië. Vanuit het nieuwe kantoor in de Brusselse Louizalaan wordt de Beneluxorganisatie sinds september 2013 aangestuurd door de Nederlandse dierenarts Bart Mourits. "Het afgelopen jaar heb ik hard gewerkt aan de uitbouw van IDT,

eerst vooral in Nederland maar sinds kort ook in België”, vertelt Mourits. “De voorbije maanden stonden in het teken van de organisatie van de distributie en de marketing. Tegen eind dit jaar hoop ik over een Beneluxteam van 4 personen te kunnen beschikken.” Een goede samenwerking met de groothandels en verdelers zal essentieel zijn om de vaccins op tijd en onder de juiste condities bij de dierenarts te krijgen. Het Beneluxteam zal vooral focussen op vaccinatie tegen oedeemziekte bij biggen. “Die ziekte is nog relatief onbekend”, aldus Mourits. “Maar het effect van ons vaccin Ecoporc Shiga is erg meetbaar en duidelijk. Volgend jaar willen we ons eigen vaccin tegen influenza op de markt brengen. Dit IDT-vaccin wordt momenteel nog door Merial in de markt gezet. Maar in de lijn van onze nieuwe strategie willen we het binnenkort in eigen beheer commercialiseren.”

In de Benelux wil IDT ook salmonella in de varkenshouderij aanpakken. Het heeft immers een vaccin tegen *Salmonella typhimurium*, dat momenteel enkel voor Duitsland is geregistreerd. De registratieperiode voor de rest van Europa loopt nog. Intussen werkt IDT sinds enkele maanden mee aan een project dat de top van de genetica in België zo goed als mogelijk vrij wil maken van salmonella. DGZ Vlaanderen zal het effect van het vaccin tegen salmonella in combinatie met een behandeling met zuren nagaan.

Praktijkproef varkensgriep

Om het effect van het IDT-influenzavaccin aan te tonen, werd op de persconferentie een Duitse praktijkproef besproken. Op een bedrijf met 500 zeugen werd tussen februari en september 2012 een stijging van ademhalingsproblemen, hoest en voortplantingsstoornissen vastgesteld. De diagnose was negatief voor PRRS, PCV2 en *M. hyopneumoniae*, maar positief voor het varkensgriepvirus subtype H1N2. Na een behandeling met het IDT-vaccin Resporc FLU3 (in Europa op de markt onder de naam Gripovac 3), daalde de terugkeer van de bronst van 13,1% naar 9,9% en het abortuscijfer van 1,6% naar 0,6%.

Praktijkproef slingerziekte

Slingerziekte komt vooral voor na het spenen of na een voerwisseling bij jonge varkens. Biggen raken besmet door de omgeving of via de zeug door de orale opname van Shigatoxineproducerende *E. coli* (STEC)-bacteriën. Het belang van de ziekte werd geïllustreerd via een Nederlandse vergelijkende praktijkproef. Een

Nederlands bedrijf met 600 zeugen en 2600 biggen kampte al 3 jaar met de ziekte. Klinische symptomen van aangeaste biggen waren oedemen van de oogleden (rode, vermoeide ogen, zie foto bovenaan), neusrug, blauw-roodverkleuring van de oren en spastische bewegingen als gevolg van stoornissen van het centrale zenuwstelsel. Aangetaste biggen

25,61 kg. Met de kostenmargecalculator op de website www.shigatoxin.com (zie tabblad ROI-berekening) kan je specifiek voor jouw bedrijf de financiële consequenties van slingerziekte berekenen en zo dus een kosten-batenanalyse maken. Als voorbeeld stelt IDT dat een 2% hogere uitval in de betreffende diergroep en 1 kg groeivertraging bij de gespeende biggen

IDT heeft al meer dan 90 jaar ervaring in het ontwikkelen en produceren van vaccins tegen zoonosen.

lagen ook veel op hun zij. Maar ook ogenschijnlijk gezonde, goed opgegroeide biggen stierven plots. De biggensterfte liep op van 2,5% tot 7,7% in 2012. Een behandeling met antimicrobiële geneesmiddelen (zoals colistine) en zinkoxide had onvoldoende effect. De diagnose van een klinisch onderzoek van de aangetaste dieren en opeenvolgende autopsies op recent gestorven biggen duiden op slingerziekte. Een bacteriologisch onderzoek bevestigde de diagnose. De varkenshouder en zijn dierenarts besloten een nieuwe strategie toe te passen. De volgende worpen biggen werden gevaccineerd met het antitoxine toxoidvaccin van IDT. De testgroep werd vanaf een leeftijd van 4 dagen behandeld met het one shot-vaccin met 1 ml intramusculair per big. Het sterftcijfer daalde in 2013 tot 1,3% en de klinische symptomen verdwenen. Toen de tiende gevaccineerde groep op het bedrijf aankwam, kon de behandeling met colistinesulfaat volledig worden stopgezet. De dierdagdosering (DDD) werd teruggebracht van 12,6 in 2012 tot 2,6 in 2013; een sterke daling van het antibioticagebruik. Tegelijk steeg het gemiddelde lichaamsgewicht van de biggen bij verkoop van 25,25 kg tot

leidt tot 48 euro minder opbrengst per zeug per jaar. Eenmalige vaccinatie vanaf de vierde levensdag biedt bescherming gedurende 15 weken, dus tot in de vleesvarkensstal. Het vaccin mag onder meer simultaan worden toegediend met het vaccin tegen mycoplasma.

Gratis testen tegen slingerziekte

Door het aanvragen van een voucher op www.shigatoxin.com (zie tabblad STEC-Check) kunnen geïnteresseerde varkenshouders hun dieren laten testen op het voorkomen van het shigatoxine, de veroorzaker van slingerziekte. De opzet loopt via de bedrijfsdierenarts. Die kan anaal-swabs van klinisch zieke, maar nog niet behandelde dieren via een gratis voucher voor een STEC-check (de waarde van 1 test is 120 euro) naar het laboratorium van de universiteit van Gießen verzenden. De kosten zijn geheel voor rekening van IDT. In overleg met Bart Mourits kan de betrokken dierenarts de resultaten dan naar het betrokken varkensbedrijf terugkoppelen. ■